

Hodnocení bakalářské práce
Posudek oponentky

Název práce: Problematické aspekty spojené s procesem adopce v České republice.

Autorka: Michaela Součková

Vedoucí práce: Mgr. Karolína Dobiášová

Autor posudku: Ing.Mgr. Olga Angelovská

Aktuálnost tématu: Přestože téma adopce jako takové není v bakalářských pracích ojedinělé, práce je přínosná zohledněním aktuálních změn, které přinesla jak novelizace zákona č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí, tak nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb.

Cíle práce a jejich naplnění: Autorka si za cíl stanovila „zjištění současné situace v oblasti osvojování dětí a poskytnutí přehledu o problematických aspektech procesu adopce v České republice“ (st.13) a tento cíl v práci naplnila.

Metodologie: Pro práci autorka jako stěžejní vhodně zvolila kvalitativní metodu polostrukturovaných rozhovorů. Podařilo se jí uskutečnit 5 rozhovorů a jako pozitivní hodnotím, že škála respondentů pokrývá jak sociální pracovníce, tak osvojitele i čekatele na osvojení.

Obsah práce: Práce je přehledně a logicky členěna. Úvodní část práce je věnována konceptuálnímu vymezení práce. Z teoretických východisek se autorka zaměřila na psychickou deprivaci a teorii byrokracie. Obě považují za relevantní k danému tématu. Přestože základní idea teorie byrokracie je ve dvou odstavcích (str. 9) stručně představena, vzhledem ke své důležitosti pro další práci by si teorie zasloužila trochu větší pozornost, včetně práce s literaturou, kdy studentka pracuje jen s jedním autorem (byť využívá dvě publikace). Obdobně v kapitole o psychické deprivaci chybí diskuze různých přístupů, resp. autorů. Hodnotová východiska (str. 9 -12), která jsou dále uvedena, považují za dostačující a autorka na ně v další práci navazuje.

Ve třetí kapitole *Náhradní rodinná péče* nabízí autorka vyčerpávající deskripci jednotlivých forem a ve čtvrté kapitole *Proces adopce v České republice* deskripci jednotlivých kroků adopce. V této části postrádám větší analýzu či diskusi změn, které nová legislativa přinesla. Dovídáme se informace o současném stavu, ale chybí informace, kterých oblastí se změny konkrétně týkaly, přitom o nich v analýze autorka hovoří.

Pátá kapitola *Výsledky empirického šetření* je rozdělena do čtyř základních částí. První z nich

navazuje na téma psychické deprivace, zbylé tři pak na oblast byrokracie. Autorka zde zmiňuje fakt, že došlo „v posledních dvou letech k významným legislativním změnám“ (str. 37), ale ohledně konkrétních změn nás nechá tápat, zejména v případě novelizace zákona č.359/1999 Sb., kde uvádí pouze cíl viz „Cílem novelizace je, krom jiného, již dříve zmíněné snížení počtu dětí v ústavní péči tím, že bude institucionální výchova brána jako poslední možnost při řešení životní situace dítěte.“ (str. 37). Navíc v práci, včetně např. závěru, autorka slibuje nahlížet na problematiku „v souvislosti s provedenými legislativními změnami, ke kterým došlo novelizací zákona o sociálně-právní ochraně dětí, č. 359/1999 Sb., a přijetím nového občanského zákoníku, č. 89/2012 Sb., v platném znění.“ (str.52), ale dané změny nepředstaví a začne je postupně jen tak okrajově zmiňovat při samotné analýze. Vhodnější by bylo změny představit už v kapitole 4 *Proces adopce v ČR*.

V kapitolách 5.2 až 5.4 mohla autorka uvést svůj vlastní názor na výsledky analýzy, více je rozvést nebo je podložit dalšími daty, např. na str. 43, kde uvádí v souvislosti s tématem „možného vlivu byrokracie na délku trvání procesu“ hned tři možná vysvětlení (dle sociálních pracovníků jde o přechodný důsledek zavedení nové legislativy, dle žadatelů a osvojitelky je důvodem velké množství institucí zapojených do procesu adopce a objevil se i názor, že důvodem jsou přehnané požadavky žadatelů), přičemž první souvisí více s procesem tvorby a implementace politiky a třetí s aktéry než se samotným vlivem byrokracie. Takových míst je více, kde autorka jen naťukne svá zjištění bez dalšího rozvedení. Tím nechci hodnotit analytickou část jako špatnou, domnívám se, že je jinak dobře provedena, jen podle mne autorka nevyužila veškerý potenciál, který ji zajímavé téma nabízelo. Na druhou stranu v kapitole 5.1 *Pobyť dítěte v kojeneckém ústavu* se autorce zjištění s teorií deprivace podařilo propojit. V závěru autorka shrnuje základní problémy, které respondenti zmínili.

Autorka prokazuje schopnost pracovat s literaturou a právními normami, ale autorka s výjimkou jedné slovenské publikace vůbec nepracuje se zahraniční literaturou.

Formální úprava práce: Studentka v práci prokazuje stylistickou dovednost, dodržuje pravidla gramatiky, text je správně zformátovaný a citace odpovídají normě.

Celkové hodnocení práce: Předložená práce je zcela v souladu s požadavky na bakalářskou práci. Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako „velmi dobrou“.

V Praze dne 4. 6. 2014

Ing. Mgr. Olga Angelovská
oponent práce